

Sygn. akt **IC 335/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: SSR Sławomir Splitt

Protokolant: Jolanta Migot

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2019 r. w Gdyni na rozprawie

sprawy z powództwa **S. W.**

przeciwko **Z. S.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda S. W. na rzecz pozwanego Z. S. kwotę 917,00 złotych (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt **IC 335/18**

UZASADNIENIE

Powód S. W. wniósł pozew przeciwko Z. S. o zapłatę kwoty 1.546,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty, a także zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w okresie od września 2014 roku do 31 grudnia 2017 roku spłacał za pozwanego kredyt zaciągnięty na zakup mieszkania położonego w G. przy ulicy (...), wybudowanego w systemie TBS. Zgodnie z wersją powoda, spłata kredytu wynikała z porozumienia zawartego między stronami oraz córką pozwanego M. B., będącą wówczas partnerką powoda. Strony miały ustalić, że powód będzie spłacał kredyt za mieszkanie, które następnie zostanie wykupione przez pozwanego, a prawo własności do wykupionego mieszkania powód przeniesie na powoda w drodze darowizny. Powód po zakończeniu związku z M. B. zwrócił się do pozwanego o zwrot kwoty stanowiącej wysokość wpłaconych przez powoda rat. Pozwany odmówił.

Powód oświadczył, że dochodzi jedynie części roszczenia, jakie mu przysługuje za okres od kwietnia do czerwca 2018 roku.

Zdaniem powoda pozwany bezpodstawnie wzbogacił się na kwotę 1.546 zł.

(pozew – k. 2-5)

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

Pozwany zakwestionował, aby zawierał jakąkolwiek umowę z pozwanym, w szczególności jeśli chodzi o porozumienie co do spłaty kredytu. Podał, że przedmiotowe mieszkanie należy do Towarzystwa Budownictwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w G., a pozwany nie jest i nie zamierza być jego właścicielem. Zdaniem pozwanego nie byłoby logiczne, aby darował powodowi – osobie obcej – cokolwiek. Według pozwanego, zaciągnął on kredyt celem pokrycia opłaty partycypacyjnej w przedmiotowym mieszkaniu celem zapewnienia mieszkania swojej córce, która była po rozwodzie. Po odzyskaniu

stabilności finansowej miała ona pokrywać raty kredytu, w czym w późniejszym okresie jedynie pośredniczył powód. Pozwany dodał, że pozwany pozostawił jego córkę M. B. bez środków do życia, a wyprowadzając się z zajmowanego mieszkania pozostawił je puste. Nadto stosował groźby karalne wobec niego i jego rodziny. Z ostrożności pozwany nadmienił, że gdyby uznać, że środki pieniężne przekazywane tytułem spłat stanowiły własność powoda, to kwoty spłat kredytu stanowiły koszty utrzymania mieszkania. Koszty te wynosiły maksymalnie 1.000 zł.

(odpowiedź na pozew – k. 41-48)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 28 grudnia 2005 roku pozwany Z. S. zawarł z Towarzystwem Budownictwa (...) sp. z o.o. w G. umowę nr (...), określającą warunki udziału finansowego partycypującego w kosztach budowy lokalu mieszkalnego w budynku przy ulicy (...) II (obecnie ulica (...)) w G. realizowanego ze środków TBS z udziałem środków partycypującego – pozwanego i środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego z przeznaczeniem na wynajem dla osoby fizycznej.

Wybudowany miał zostać m.in. lokal mieszkalny o numerze (...) w klatce B na IV piętrze. Wysokość partycypacji ustalono na 30 %, a wstępna kwota partycypacji wyniosła 38.290,24 zł.

Pozwany wskazał, że osobami uprawnionymi do najmu lokalu będą: M. B. oraz P. B..

Środki finansowe na pokrycie kosztów partycypacji pochodziły z kredytu zaciągniętego przez pozwanego. Strony ustaliły, że koszty utrzymania mieszkania ponoszone będą przez M. B. oraz powoda. Natomiast rata kredytu w miarę posiadania środków finansowych spłacana będzie przez powoda oraz M. B..

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: umowę nr (...) z dnia 28.12.2005r. – k. 12-16, zeznania powoda – k. 170-173, zeznania świadka M. B. – k. 144-146, płyta CD – k. 150, zeznania pozwanego – k. 173-174)

Przedmiotowy lokal wynajmowany był przez M. B.. Razem z M. B. w okresie od 2006 do 2018 roku zamieszkiwał jej ówczesny konkubent – powód S. W..

(dowód: zeznania powoda – k. 170-173)

Powód w latach 2011-2013 był właścicielem innego mieszkania.

(dowód: zeznania powoda – k. 170-173)

Powód dokonał następujących przelewów ze swojego rachunku bankowego na rzecz pozwanego:

- a) dnia 21 kwietnia 2015 roku tytułem „rata kredytu za mieszkanie 511,00 zł ul. (...)m/c 04.2015”,
- b) dnia 20 maja 2015 roku tytułem „rata kredytu za mieszkanie 518,00 zł ul. (...)m/c 05.2015”,
- c) dnia 29 czerwca 2015 roku tytułem „rata kredytu za mieszkanie 519,00 zł ul. (...) m/c 06.2015”.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: potwierdzenia wykonania przelewów – k. 9-11)

M. B. oraz powód posiadali zobowiązania wobec osób trzecich i firmy (...).

(zeznania świadka M. B. – k. 144-146, płyta CD – k. 150, zeznania powoda – k. 170-173)

M. B. w okresie od kwietnia 2015 roku do czerwca 2015 roku zatrudniona była w Gospodarstwie rolnym (...) w G. na terenie Niemiec za wynagrodzeniem w wysokości 7,20 Euro/h, zapewnieniem noclegu oraz obiadu.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: krótkoterminową umowę o pracę – k. 111 wraz z jej tłumaczeniem – k. 110, zeznania świadka M. B. – k. 144-146, płyta CD – k. 150, rozliczenie wynagrodzenia – k. 155-156, 158 wraz z tłumaczeniem – k. 154, 157, 159)

Pozwany Z. S. w 2015 roku nie posiadał konta walutowego.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: listę rachunków depozytowych – k. 160, zeznania pozwanego – k. 173-174)

M. B. przelała – za pośrednictwem osób trzecich – na rachunek walutowy powoda następujące środki pieniężne:

- a) dnia 22 kwietnia 2015 roku w kwocie 1.300 Euro (kwota wypłacona następnie dnia 23 kwietnia 2015 roku),
- b) dnia 21 maja 2015 roku w kwocie 1.300 Euro (kwota wypłacona następnie dnia 25 maja 2015 roku),
- c) dnia 28 maja 2015 roku w kwocie 800 Euro (kwota wypłacona następnie dnia 28 maja 2015 roku),

W czerwcu 2015 roku M. B. przekazała powodowi za pośrednictwem P. B. kwotę 500 Euro.

Powyższe środki zostały przekazane przez M. B. celem opłacenia kosztów zamieszkiwania we wspólnie zajmowanym lokalu, w tym przede wszystkim w celu spłaty rat kredytowych kredytu zaciągniętego przez Z. S., zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez M. B. i powoda.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: historię rachunku – k. 106-107, zeznania powoda – k. 143, płyta CD – k. 150, zeznania świadka M. B. k. 144-146, płyta CD – k. 150, zeznania świadka P. B. – k. 146-147, płyta CD – k. 150, oraz powoda – k. 171)

Wysokość opłat czynszowo-eksploatacyjnych za przedmiotowy lokal za okres od kwietnia do czerwca 2015 roku wyniosła 2.314,77 zł. W tym okresie dokonano wpłat na łączną kwotę 2.703,51 zł (w kwietniu – 901,17 zł, maju – 751,17 zł, czerwcu – 1.051,17 zł). Na koniec czerwca 2015 roku zadłużenie lokalu opiewało na kwotę 1.542,03 zł.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: kartotekę finansową – k. 96-97)

Pismem z dnia 14 lutego 2018 roku powód wezwał pozwanego do zwrotu wpłaconych przez niego kwot na poczet spłaty kredytu zaciągniętego przez pozwanego za okres od stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku w łącznej wysokości 13.158 zł.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: wezwanie do zapłaty z dnia 14.02.2018r. – k. 17-18 wraz z potwierdzeniem nadania – k. 19)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony, zeznań świadków oraz stron. W ocenie Sądu przedłożone dokumenty nie budzą wątpliwości, co do swej prawdziwości oraz wiarygodności, a nadto ostatecznie nie były kwestionowane przez żadną ze stron, zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary i mocy dowodowej, przy czym nie wszystkie przedłożone dokumenty były przydatne dla rozstrzygnięcia. Takimi dokumentami były: umowa dotycząca skierowania M. B. do pracy u pracodawcy zagranicznego zawarta w dniu 8 listopada 2016 roku (vide: k. 51-54), potwierdzenie złożenia przez M. B. zawiadomienia z dnia 26 czerwca 2018 roku dotyczące przywłaszczenia mienia (vide: k. 58) oraz wykaz transakcji na koncie walutowym Z. S. za okres od 25 stycznia 2018 roku do 25 maja 2018 roku (vide: k. 161-165), albowiem jakkolwiek dotyczą stosunków majątkowych pomiędzy powodem, pozwanym i M. B., to nie dotyczą okresu objętego pozwem. Powód sprecyzował żądanie w ten sposób, że domagał się zwrotu kwot pieniężnych przekazanych w okresie

od kwietnia do czerwca 2015 roku na poczet spłaty kredytu zaciągniętego przez pozwanego. Istotne było więc ustalenie, czy powód dokonywał przelewów środków własnych czy też należących do M. B..

Jeżeli chodzi o osobowe środki dowodowe, co do zasady zeznania świadków nie wzbudzałyby wątpliwości co do ich wiarygodności i zgodności z prawdą.

W ocenie Sądu, zeznania te były szczerze, spójne.

Świadek P. B. – syn powódki potwierdził zeznania M. B., że przekazał 500 Euro do rąk powoda, a ten temu w swoich zeznaniach nie zaprzeczył. Świadek ten potwierdził również, że M. B. pracowała na terenie Niemiec w okresie kwiecień-czerwiec 2015, co nie było sporne. Wskazywał również w swoich zeznaniach, iż celem przekazywanych środków pieniężnych powodowi była spłata kredytu zaciągniętego przez Z. S..

Natomiast zeznania świadka E. D. (vide: k. 167-168) niewiele wnoszą do sprawy. Świadek nie była pośrednikiem w przekazywaniu pieniędzy pomiędzy M. B. a powodem. Pożyczała jedynie niewielkie kwoty M. B. oraz powodowi. Wiedzę na temat jakichkolwiek transakcji pomiędzy nimi czerpała od M. B.. Pożyczała pieniądze M. B. i powodowi, jednak były to pożyczki w kwocie po 2.000 zł w 2016 i 2017 roku. Świadek nie posiadała również wiedzy o zadłużeniu powoda. Jeżeli chodzi o prace powoda, jej wiedza również była szczątkową i nie mogła stanowić podstawy ustaleń faktycznych.

Zeznania świadka K. O. (vide: k. 168-169) potwierdzają zatrudnienie M. B. na terenie Niemiec. Nie miała ona jednak wiedzy o wysokości zarobków M. B. oraz kwot przekazywanych powodowi. Miała jedynie zasłyszana wiedzę dotyczącą pośredniczenia jednej z osób w przekazywaniu pieniędzy powodowi i tego, na co miały one zostać przeznaczone.

Jeżeli zaś chodzi o zeznania świadka M. B. oraz stron, Sąd miał na uwadze, że były to osoby bezpośrednio zaangażowane w spór z racji zależności finansowych istniejących pomiędzy nimi tak obecnie, jak i wcześniej. Z tych przyczyn Sąd za podstawę ustaleń faktycznych przyjął zeznania ww. jedynie w bezspornym zakresie. Nie budziło wątpliwości, że istniały ustalenia, co do sposobu rozliczeń kredytu zaciągniętego przez pozwanego, używania mieszkania, jego utrzymania, jednak nie było zgody co do tego, kto i kiedy przekazywał konkretne kwoty na poczet utrzymania przedmiotowego lokalu, a nadto w jakim okresie miało to miejsce.

Odnosząc się szczegółowo do zeznań powoda, co do przekazywania środków własnych na poczet spłaty kredytu zaciągniętego przez pozwanego, zdaniem Sądu, są zupełnie niewiarygodne. Powód twierdził, że środki pieniężne na rachunek pozwanego przelewał ze swojego rachunku osobistego, co znajduje potwierdzenie w dokumentach w postaci potwierdzeń przelewu, lecz powód dodał również, że na ten rachunek osobisty wpływały środki pieniężne uzyskane przez niego z umowy o pracę i umowy zlecenia. Około 8. dnia miesiąca wpływać miały środki z tytułu umowy o pracę, a około 20. dnia miesiąca z tytułu umowy zlecenia. Dochody powoda w 2015 roku miały wynosić łącznie około 5.000 zł w wymiarze miesięcznym. Jednak te twierdzenia pozostają gołosłowne. Powód nie wskazał chociażby, w jakiej wysokości otrzymywał wynagrodzenie, nie sprecyzował charakteru wykonywanej pracy ani też podmiotu, na rzecz którego świadczył pracę. Ponadto należy zauważyć, iż wysokość tak uzyskiwanych dochodów pozwanego pozostaje w sprzeczności z istniejącym wówczas zadłużeniem z tytułu opłat eksploatacyjnych mieszkania zajmowanego min. przez pozwanego, czy też z tym, iż M. B. wyjeżdżając do Niemiec we wspólnym przeciwieństwie stron pieniądze na podróż w kwocie 2.000,00 złotych pożyczła od znajomej E. D., bo pozwany jak twierdził „miał wtedy inne wydatki”.

Powód nie zaoferował Sądowi jakichkolwiek dowodów, dających chociażby możliwość uprawdopodobnienia, że posiadał jakiegokolwiek środki własne, w tym z tytułu umów o pracę zarobkową. W tej sytuacji ciężar dowodów obciążał powoda przez wzgląd na art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. Należy podkreślić, że proces cywilny ma charakter kontradyktoryjny, a powód reprezentowany był profesjonalnego pełnomocnika. Skoro powód nie przedstawił dokumentów na uprawdopodobnienie swoich twierdzeń i zeznań, wywnioskować należało, że takie dowody nie istnieją.

Podobnie powód twierdził, że spłacał zobowiązania M. B., jednak nie posiada na tę okoliczność potwierdzeń wpłat, gdyż nie dokonywał ich przelewem, a potwierdzenia zapłaty, które były pod barkiem „zniknęły”.

Również te zeznania pozostają gołosłowne. Po pierwsze jak zeznał pozwany, powód wyprowadzając się z lokalu przy ul. (...) pozostawił je bez wyposażenia, co potwierdza również dokumentacja fotograficzna złożona do akt sprawy. Po drugie Sąd nie dał wiary, że powód w ogóle spłacał zobowiązania M. B., a tym bardziej, że nawet gdyby tak było, wykonywałby to przelewem. Skoro powód uzasadniał dokonywanie przelewów na rachunek pozwanego przelewem, gdyż tak postanowił po zapoznaniu się z treścią umowy o partycypację w TBS, to nietypowe jest w takiej sytuacji, aby powód utrudniał sobie tak prostą czynność jak uiszczenie zapłaty i udawał się przykładowo do punktu przyjmującego płatności.

Nawet jeśli powód pozbawiony został potwierdzeń zapłaty za zobowiązania M. B., to nic nie stało na przeszkodzie, aby złożyć wniosek dowodowy o zwrócenie się do konkretnego podmiotu a udzielenie informacji, czy wpłaty, o których wspominał powód miały miejsce. Postawa powoda w tym zakresie pozostała bierna. Zresztą powód nawet nie wskazał, jakiego rzędu kwoty miał przekazać ze środków własnych na spłatę zobowiązań M. B..

Jeżeli zaś chodzi o twierdzenia powoda dotyczące darowania na jego rzecz tzw. partycypacji w przedmiotowym lokalu, to również zupełnie nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Zauważyć należy, że powód w latach 2011-2013 był właścicielem mieszkania, a zatem taka czynność, o której wspominał nie była możliwa, o czym z pewnością zdawał sobie sprawę. Odnośnie wykupienia mieszkania wybudowanego w ramach systemu TBS, to już sam pozwany zeznał, z czym można się zgodzić, że nie byłoby to ekonomicznie uzasadnione. Zeznania powoda zawierają sprzeczności tak wewnętrzne, jak i zewnętrzne – nie korespondują z zeznaniami pozwanego oraz świadków, a nadto w większości, we wskazanym zakresie nie znajdują potwierdzenia w zaoferowanym przez powoda, skromnym, materiale dowodowym.

Przechodząc do szczegółowych rozważań należy przypomnieć, że powód oparł swoje żądanie o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405 k.c.), domagając się od pozwanego zwrotu trzech rat kredytu, zaciągniętego przez pozwanego.

W dalszej kolejności należało rozważać dochodzone niniejszym roszczenie powoda w zakresie zasądzenia kwoty 1.546 zł w kontekście przepisów art. 405 k.c. a więc bezpodstawnego wzbogacenia.

Przepis art. 405 k.c. stanowi, że kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Bezpodstawne wzbogacenie jest zatem szczególnym zdarzeniem prawnym, w wyniku którego bez podstawy prawnej powstaje nowa sytuacja, polegająca na wroście majątku po stronie podmiotu wzbogaconego, kosztem jednoczesnego pogorszenia sytuacji majątkowej osoby zubożonej. Bezpodstawne wzbogacenie jest samoistnym źródłem zobowiązania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02.08.2007 r., sygn. V CSK 152/07, LEX nr 465613), a podmiot, który został bezpodstawnie wzbogacony, ma obowiązek zwrotu nienależnej korzyści (por: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20.12.2006 r., IV CSK 272/06, LEX nr 250047). Celem roszczenia o wydanie bezpodstawnego wzbogacenia jest przywrócenie równowagi zachwianej nieuzasadnionym przejściem jakiejś wartości z jednego majątku do drugiego (wyrok SN z dnia 13 maja 1988 r., III CRN 83/88, OSNCP 1989, nr 5, poz. 84, OSPiKA 1989, z. 7-12, poz. 149, PiP 1990, z. 5, s. 114). Ponadto na uwadze mieć trzeba, że dyspozycja art. 405 k.c. wyznacza trzy podstawowe przesłanki do powstania roszczenia o zwrot wzbogacenia, mianowicie: wymaga się, aby doszło do wzbogacenia majątku jednej osoby, uzyskanego kosztem majątku innej osoby, by wzbogacenie i zubożenie pozostawało ze sobą w związku w tym znaczeniu, że wzbogacenie jest wynikiem zubożenia, a zatem by miały wspólne źródło, oraz by wzbogacenie nastąpiło bez podstawy prawnej. W judykaturze podkreślono, że bez znaczenia jest, w wyniku jakiego zdarzenia nastąpiło wzbogacenie; może to być działanie wzbogaconego, zubożonego, osoby trzeciej, a także jakiegokolwiek inne zdarzenie. Istotnym jest jedynie, by w wyniku tego zdarzenia nastąpiło przesunięcie korzyści z majątku zubożonego do majątku wzbogaconego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1998 r., II CKN 58/98, LEX nr 55389). Dodatkowo przyjęto, iż dla istnienia wzbogacenia w rozumieniu art. 405 k.c. nie ma znaczenia wina wzbogaconego lub jakiegokolwiek inna forma jego

uchybień lub zaniedbania, bezprawność ani związek przyczynowy w ujęciu art. 361 § 1 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1999 r., I CKN 1128/97, LEX nr 1633815). Zauważono także, że dla istnienia bezpodstawnego wzbogacenia nie ma znaczenie ani wiedza, ani wola osoby wzbogaconej, a do bezpodstawnego wzbogacenia może dojść nawet wbrew woli tej osoby (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2002 r., V CKN 641/00, LEX nr 54331).

Natomiast warto również wziąć pod uwagę, że szczególnym rodzajem bezpodstawnego wzbogacenia jest świadczenie nienależne, do którego stosuje się przepisy artykułów 405-409 k.c. dotyczących bezpodstawnego wzbogacenia. Zgodnie z art. 410 § 2 k.c., świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. W piśmiennictwie wskazuje się, iż przez świadczenie na gruncie art. 410 k.c. należy zatem rozumieć każde celowe i świadome przysporzenie na rzecz majątku jakiejś osoby, które z punktu widzenia odbiorcy świadczenia można przyporządkować jakiemuś zobowiązaniu, choćby nieważnemu lub w ogóle jeszcze nieistniejącemu. Świadczenie nienależne może przybrać zarówno postać czynności prawnej, w tym nawet nieważnej, jak również mieć charakter czynności czysto faktycznej (por. Paweł Księżak, *Bezpodstawne wzbogacenie*, 2007). Jak wskazano, nienależne świadczenie stanowi postać bezpodstawnego wzbogacenia, w konsekwencji ogólne przesłanki z art. 405 k.c. muszą być spełnione także w wypadku bezpodstawnego wzbogacenia. Jednakże, na gruncie nienależnego świadczenia przesłanka bezpodstawnego wzbogacenia musi być rozumiana w sposób szczególny. Jeśli doszło do świadczenia, które w świetle jednej z kondycji podlega zwrotowi, bez względu na to, co stanowiło jego przedmiot, zachodzi domniemanie, iż ten kto świadczenie otrzymał jest wzbogacony (por. Paweł Księżak, *Bezpodstawne wzbogacenie*, 2007).

Zgodnie z dominującym stanowiskiem powoda obciąża jedynie ciężar dowodu w zakresie jego zubożenia, wzbogacenia pozwanego i związku między zubożeniem a wzbogaceniem.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, aby doszło do zubożenia w jego majątku i wzbogacenia po stronie pozwanej. Owo przesunięcie majątkowe, wykazywane przez powoda przelewami, odbyło się kosztem M. B. – nie zaś jej ówczesnego partnera powoda.

W ocenie Sądu należy w tym miejscu mieć na uwadze zbieżność czasową dokonywanych na rzecz powoda przelewów przez M. B., jak również ich znaczącą wysokość w okresie między kwietniem, a czerwcem w łącznej wysokości 3.900 Euro.

Z zeznań świadków i pozwanego jednoznacznie wynikało to, iż celem wyjazdu zagranicę M. B. było min. wzięcie na siebie odpowiedzialności za spłatę kredytu zaciągniętego na potrzeby pokrycia partycypacji lokalu udostępnionego M. B. i zamieszkującemu z nią powodowi. Powyższe widoczne jest również w wysokości i systematyczności środków przekazywanych na konto powoda, który w tamtym okresie kontem walutowym dysponował, w odróżnieniu od Z. S..

Z drugiej strony powód w żaden sposób nie wykazał przeznaczenia środków pieniężnych przekazywanych mu w tak znaczącej wysokości przez M. B. na inne deklarowane przez niego cele. W tym miejscu należy nadmienić, iż łączna wartość przekazanych przez M. B. powodowi środków w tamtym okresie to kwota odpowiadająca w przeliczeniu na złote polskie wartości 16.000,00 złotych. Udokumentowane wydatki na opłaty eksploatacyjne wspólnie zajmowanego mieszkania to kwota 2.703,51 złotych. A zatem pomiędzy wartością środków przekazanych powodowi, a wykazanymi wydatkami istnieje znacząca różnica, dająca podstawę do przyjęcia, iż to faktycznie M. B. ponosiła koszty pokrycia kredytu Z. S.. Nie ma przy tym znaczenia w ocenie Sądu to, iż okresy wpłat nie pokrywają się czasowo co do dnia, to jest, iż w przypadku pierwszego z miesięcy przekazanie środków przez powoda pozwanemu poprzedza wpłatę na jego konto dokonane przez M. B.. W tym miejscu bowiem należy mieć na względzie istniejącą w tym czasie wspólnotę konkubencją M. B. i powoda, co znacząco wpływa też na dokonywane między nimi rozliczenia. Nawet bowiem gdyby przyjąć, iż powód kredytował pierwszą ze spłat, to ilość środków następnie uzyskanych pozwalała mu na dokonanie pokrycia z tych środków zgodnie z deklarowaną wolą M. B..

Ponadto należy zauważyć, że brak podstawy prawnej ujmowany jest w judykaturze i piśmiennictwie w sposób zobiektywizowany – jako brak tytułu prawnego, legitymizującego przesunięcie korzyści majątkowej do majątku wzbogaconego (przysporzenie majątkowe dokonywane jest bez prawnego uzasadnienia). Brak podstawy prawnej oznacza brak (lub odpadnięcie) „celu prawnego”, czyli causa świadczenia.

Zważyć należy, że tzw. partycypacja w przedmiotowym lokalu umożliwiła powodowi jego zajmowanie na o wiele korzystniejszych warunkach niż gdyby wynajmował lokal na wolnym rynku. Poza tym skoro powód uważał, że nie jest zobowiązany do spłaty kredytu zaciągniętego przez pozwanego, mógł tej czynności nie podejmować. Przeciwnie zachowanie powoda tłumaczyć można dwojako. W pierwszym przypadku można przyjąć, że powód taką podstawę upatrywał w możliwości zamieszkiwania w spornym lokalu, co niewątpliwie stanowiło dla niego korzyść. Natomiast w drugim przypadku można przyjąć, co zdaniem Sądu miało miejsce, że powód był jedynie pośrednikiem w transakcjach dokonywanych pomiędzy M. B. a pozwanym.

Należy zwrócić uwagę na art. 29a ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego z dnia 26 października 1995 roku (Dz.U. Nr 133, poz. 654 z póź. zm.) zgodnie z którym osoba fizyczna może zawrzeć z towarzystwem umowę w sprawie partycypacji w kosztach budowy lokalu mieszkalnego, którego będzie najemcą. W takim przypadku w razie zakończenia stosunku najmu kwota partycypacji podlega zwrotowi. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, albowiem pozwany zawarł taką umowę z Towarzystwem Budownictwa (...) sp. z o.o. w G.. Natomiast pozwany nie czerpał korzyści z tego tytułu, a czerpał go powód. De facto sprowadziło się to do sytuacji, że powód korzystał z tego wkładu partycypacyjnego jak z kapitału pozwanego.

Mając na uwadze, że powód nie wykazał, aby doszło do wzbogacenia pozwanego kosztem powoda Sąd w punkcie I. wyroku na podstawie art. 410 k.c. a contrario oddalił powództwo.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie II. wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.) uznając, że powód uległ swojemu żądaniu w całości, zasądził od niego na rzecz pozwanego całość poniesionych przez niego kosztów procesu, tj. wynagrodzenie fachowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego w stawce minimalnej (900 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).